

Aleg. 29.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o potrzebie utworzenia w okręgu c. k. Starostwa Kossowskiego trzeciego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w miejscowości Żabie.

Wysoki Sejmie!

Okrąg c. k. Starostwa Kossowskiego, po Nadwórniańskim, zajmuje pierwsze miejsce pod względem rozległości, obejmuje bowiem 1.918 □ kilometrów, z ludnością 69.520 mieszkańców, a posiada tylko dwa c. k. Sądy powiatowe z siedzibą w Kossowie i Kutach.

Z powodu górzystego terenu, ciągnącego się wązkim pasem od granicy c. k. Starostwa Kołomyjskiego aż do granicy węgierskiej, tudzież braku odpowiedniego miejsca na pomieszczenie dla urzędów sądowych, obrano na siedziby dwa miasta, Kossów i Kutę, leżące w północnym krańcu Starostwa, i to w oddaleniu wzajemnym od siebie 10 kilometrów, terytorya zaś tych okręgów sądowych rozdzielają wzdłuż cały okręg Starostwa i każdy z nich dotyka granicy węgierskiej. Dość rzucić okiem na mapę powiatu Kossowskiego, aby nabrać przekonania, z jakimi trudnościami i kosztami musi być połączone dla mieszkańców południowej części powiatu poszukiwanie sprawiedliwości. Pięć dni czasu potrzebują oni na odbycie dziesięciomilowej podróży tam i napowrót do Kut lub Kossowa. A cóż dopiero sądzić, gdy przyjdzie wzywać komisję na grunt i ponosić jej koszt. Ztąd też w stosunkach społecznych i ekonomicznych tamtejszej ludności odczuwać się dają skutki podobnego oddalenia, która pozbawiona będąc wymiaru sprawiedliwości, wyzyskiwaną jest i demoralizowaną przez różne z przebiegłości i bezwzględności swej znane indywidua.

Powszechnie wiadomym jest w kraju naszym oplakany stan zupełnego zaniedbania mieszkańców tamtejszej okolicy, czemu jednak w znacznej części zaradzić może tani i szybki wymiar sprawiedliwości, przez utworzenie w południowej części powiatu Kossowskiego trzeciego Sądu powiatowego z siedzibą we wsi Żabie, liczącej już w r. 1880. mieszkańców 5 535.

Jednym z najbardziej usprawiedliwiających dowodów potrzeby utworzenia w tamtejszej okolicy nowego Sądu powiatowego są wykazy statystyczne c. k. Sądów w Kossowie i w Kutach, wykazujące, że w r. 1884. z gmin Żabiego, Jasienowa górnego i Krzyworówni, było samych doręczeń blisko 7.300 uchwał, zaś z reszty gmin projektowanego Sądu w Żabiu 6.250, i to tylko w sprawach cywilnych i tabularnych; w sprawach zaś karnych 6.950 uchwał wraz z doręczeniami. A nadmienić tu musimy, że prócz gminy Krzyworówni, nie ma tam jeszcze nigdzie założonych ksiąg gruntowych, które przynajmniej o $\frac{1}{3}$ część ruch czynności sądowych powiększą.

Wydział krajowy mając sobie przedłożony przez Prezesa Rady powiatowej w Kossowie podobny stan rzeczy, odniósł się do c. k. Prezydium Sądu Wyższego krajowego we Lwowie, z prośbą o opinię, które jak świadczą odezwy z dnia 23. Lutego 1886. LW. 12.208 i z dnia

12. Maja 1886. LW. 25.785, oświadczyło się bardzo przychylnie względem zadośćuczynienia słusznym i koniecznym żądaniom ludności tamtejszej, a nawet przedsięwzięto wstępne pertrakeye względem wynajęcia lokalności na pomieszczenie przyszłych urzędów sądowych w Żabiu. Ze swej strony i obszar dworski i gmina Żabie przyrzekły przyjść z pomocą c. k. Rządowi w ponoszeniu kosztów zaprowadzić się tam mającego nowego Sądu, zatem nie stoi nie na przeszkodzie do załatwienia tej sprawy z pomyślnym rezultatem.

Podług propozycji Wydziału powiatowego Kossowskiego i c. k. Prezydium Sądu Wyższego krajowego we Lwowie, do okręgu przyszłego Sądu powiatowego w Żabiu weszłyby następujące miejscowości:

A) Z okręgu Sądu powiatowego Kossowskiego:

1. Żabie z ludnością	5.535
2. Krzyworównia	1.850
3. Jasienów Górny	2.170

B) Z okręgu Sądu powiatowego w Kutach:

4. Hołowy	1.274
5. Krasnoila	695
6. Stebne	376
7. Dołhopole	294
8. Polanki	385
9. Perehrestne	520
10. Tereskula	463
11. Jabłonica	531
12. Hryniawa	1.138
13. Uścieryki	540

Obejmujące razem ludności 15.771

Mimo to pozostałe jeszcze sądy w powiecie Kossowskim mieć będą ludności: Kossowski 33.097, a w Kutach 20.652.

Wydział krajowy, dzielając w zupełności proponowany jak wyżej skład przyszłego c. k. Sądu powiatowego w Żabiu, jest zdania, że mniejsze stosunkowo zaludnienie nowego Sądu da się usprawiedliwić obszernością niezwykle górskiego tamtejszego terenu, dlatego ma zaszczyt przedłożyć:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl §. 2 ustawy z dnia 11. Czerwca 1868. r. (Nr. 59 D. U p.) oświadcza c. k. Rządowi opinię, iż ze wszęch miar pożądanem jest jak najrychlejsze utworzenie trzeciego c. k. Sądu powiatowego w okręgu c. k. Starostwa Kossowskiego z siedzibą we wsi Żabiu, do którego przyłączone być mają miejscowości: a) z dzisiejszego c. k. Sądu powiatowego w Kossowie: Żabie, Krzyworównia, Jasienów górny i b) z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kutach: Hołowy, Krasnoila, Stebne, Dołhopole, Polanki, Perehrestne, Tereskula, Jabłonica, Hryniawa i Uścieryki.

*Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.*

Lwów, dnia 14. Września 1886.

Marszałek krajowy:

Dr. Zyblikiewicz w. r.

Sprawozdawca:

Teofil Bereźnicki w. r.

Członek Wydziału krajowego.